

Academicianul Răzvan Theodorescu, un strălucit exponent al intelectualității românești

Nicolae Bud*

Am fost inspirat în demersul meu publicistic de titlul unei comunicări științifice prezentate în Aula Academiei Române, prin care era definită personalitatea complexă a academicianului Răzvan Theodorescu, imposibil de cuprins în câteva cuvinte. La împlinirea unui an de la trecerea în eternitate a celui omagiat, titlurile comunicărilor prezentate s-au referit la unele unele dintre laturile activității celui dispărut, astfel încât, într-un tablou unitar, au evocat savantul, cercetătorul, publicistul, autorul de emisiuni audiovizuale, de documentare artistice, omul politic (ministru, deputat), creatorul de școală în domeniile artei și arhitecturii și, nu în ultimul rând, cetățeanul, permanent deschis dialogului, solicitărilor frecvente la dezbateri, la lansări de carte, la reuniuni colegiale, prietenești.

A fost, în toate împrejurările la care am fost de față, o persoană, o personalitate fermecătoare, un spirit ales, simplu, deschis, fără „ștaif” afișat de unii care nici măcar nu se ridicau până la glezna celui omagiat. Am ascultat cu atenție, cu un interes deosebit expunerile celor care au amintiri de neuitat despre viața și activitatea celui comemorat, cuvântul de deschidere al acad. **Ioan-Aurel Pop**, președintele Academiei Române, precum și comunicările acad. **Ioan Dumitrache**, secretarul general al Academiei (*Răzvan Theodorescu – profesor și distins cercetător*), acad. **Marius Porumb**, directorul Institutului de Arheologie și Istoria Artei – Filiala Cluj-Napoca (*Răzvan Theodorescu – un savant pentru eternitate*), prof. dr. **Georgeta Filitti**, membru de onoare al

Academiei Române (*Un aristocrat al spiritului – Răzvan Theodorescu*), prof. dr. **Georgeta Stoica**, membru de onoare al Academiei Române (*Patru anotimpuri fără academicianul Răzvan Theodorescu*), **Ionuț Vulpescu**, deputat, fost ministru al Culturii (*Avangarda (ne)știută a lui Răzvan Theodorescu, istorii, politici, culturi*), prof. univ. dr. **Ioan Opriș** (*Savantul Răzvan Theodorescu. Concepție și viziune culturală*). Lucrările sesiunii au fost moderate de acad. **Sabina Ispas**, președintele Secției de Arte, Arhitectură și Audiovizual.

Cu prilejul comemorării, în Sala „Theodor Pallady”, din Biblioteca Academiei Române, s-a deschis expoziția „Remember academician Răzvan Theodorescu”. Au luat cuvântul prof. ing. **Nicolae Noica**, membru de onoare al Academiei Române, directorul general al Bibliotecii Academiei, și dr. **Adrian-Silvan Ionescu**, directorul Institutului de Istoria Artei „George Oprescu”, care a prezentat alocuțiunea intitulată *Răzvan Theodorescu – mentorul*.

La toate evocările menționate s-au adăugat gândurile, propriile amintiri, momentele de neuitat, pe care autorul acestui articol le-a trăit împreună cu acad. Răzvan Theodorescu. I-am fost gazdă, deopotrivă, în ținutul de legendă al Maramureșului și în alte zone ale țării, inclusiv în Capitală, în calitate de organizator al unor manifestări cultural-științifice la care personalitatea academicianului Răzvan Theodorescu a strălucit, așa cum mii și mii de concetățeni au avut prilejul să constate direct, „pe viu”, la evenimente în care

* Doctor în economie și doctor în inginerie, consilier al președintelui Grupului de firme „Astra”, membru asociat al Academiei de Științe Tehnice din România (ASTR), Secția ingineria petrolului, minelor și geonomiei

în prim-plan s-a situat totdeauna inconfundabila personalitate a celui care a fost omagiat în Aula și la Biblioteca Academiei Române, acad. Răzvan Theodorescu.

De fiecare dată, când am avut bucuria de a-l întâlni personal, în apariții publice ori prin scrieri, domnul Răzvan Theodorescu mă emoționa, și asta deoarece domnia-sa avea această proprietate, de a dezvolta un câmp magnetic, în stare să ne facă să devenim atenți, să ne imprime datoria de a-l urmări în ce gândește, în ce spune, și de a-i deveni solidari. Academicianul Răzvan Theodorescu, de când îl știu, m-a convins că avea ce spune și merita ascultat. O fac de-un amar de ani și nu ascund faptul acesta, că totdeauna sunt pregătit să valorific pentru mine această șansă, notând ca un școlar cu ghiozdanul pe genunchi zicerile domniei-sale, spre care privesc precum mă știu din fragedă pruncie, urmărind din banca rezervată mie, în diverse localuri de școală primară, gimnazială, liceală ori universitară. Am privit de când mă știu spre dascălul de la catedră, mereu spre acel pol magnetic de care e în interesul tău să nu te desparți niciodată și eu rămân atașat acestui crez.

Sunt impresionat de câte lucruri a reușit într-o viață de om. Viață, care a avut de grijă să-i coloreze existența cu de toate, ca și cum un campion olimpic la indiferent ce probă n-ar fi avertizat la un moment dat că drumul spre podium nu este neapărat lipsit de accidente de traseu. Elev strălucit, a intrat la facultate fără emoții, dar a intervenit la un moment dat o bătaie de clopot avertizoare. A fost dat afară din facultate fără a-i da cineva explicații, în afara unor slogane de sezon. Academicianul de mai apoi a devenit, prin bunăvoința anotimpului în care trăia, fierar-beto-

nist pe șantierele patriei. Ceva mă face să cred că a simțit întotdeauna efectul binefăcător al gerurilor din șantierele acelor vremuri. A revenit în facultate, și-a terminat studiile, a lucrat ani și ani la Institutul de Istoria Artei, condus de un renumit expert al mijlocului de veac trecut, acad. George Oprescu. Între modelele acestei perioade se înscrie cu siguranță maestrul Ion Frunzetti, pe care îl va evoca cu evlavie – cu religiozitate, așa zice – în atâtea rânduri. A urcat la catedră la Academia de Arte din București. A fost dat afară, ca și cum n-ar fi avut ce căuta acolo. Deranja atitudinea civică și pe deplin responsabilă a profesorului în fața potențailor vremii. Eu l-am cunoscut pe profesorul Răzvan Theodorescu, cel de după decembrie 1989, rechemat la catedră și ales rector al prestigioasei Școli Superioare de Artă din capitala țării, instalat în fruntea Radioteleviziunii naționale, într-un moment în care orice decizie putea atrage revolte în piața publică. Apoi, ales membru al Academiei Române, ca președinte al uneia dintre secțiunile sale, a desfășurat o activitate laborioasă, unanim apreciată.

A fost un nume în societatea românească, ca intelectual, ca truditore de marcă în cercetarea academică, ca generator de idei de valoare în numeroase domenii ale timpului pe care îl trăim. M-am simțit onorat că domnul academician a acceptat să vină la noi acasă, în Maramureș, la mine în sat – Dăneștii Chioarului, pentru a ne vedea, a ne saluta și a ne asculta, dar peste toate, pentru a ne da posibilitatea de a-i urmări gândurile, ideile, intențiile de acțiune. Prin deseale întâlniri cu domnia-sa, clipa mea de viață a devenit mai rotundă, mai bogată, mai frumoasă. Îl voi purta pentru eternitate în inima și în gândurile mele.